

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdá-jában és a szerkesztőnél fogad-tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

SIMOR JÁNOS

* 1813 + 1891.

Mire e sorok napvilágot látnak, az a gyász és vesztesség, a mi e hazát Simor János bibornok, az ország első főpapjának halálával érte, már az egész világon fájdalmas visszhangra talált. A napi sajtó kimerítő nekrológokban emlékezik meg a jeles főpap haláláról s ismétljük, mire e sorok napvilágot látnak, Simor János élettörténete a legapróbb részletekig s mozzanatokig kidolgozva fekszik majd az egész világ előtt.

Igazán országos gyászról s csapásról van szó, mely nem egy megyét, nem egy felekezetet, hanem felséges uralkodónktól kezdve minden magyar embert mélyen lesújtott. Szomorú hirlapírói kötelességet teljesítünk tehát mi is, a midőn ezen halálesetről megemlékezünk.

Az esztergomi érsek Magyarország primásának közjogi állását kilenc század vihara s hagyományára növelte állandóan. A magyar egyház valódi tejeinek tekintik őt Rómában is. Ő koronázza meg az ország fejedelmét s csak az ő kezéből vett korona által lesz törvényes királlyá. Első helyet foglal el az ország zászlósai között s mint a király belső tanácsadójának, az egyházpolitikai ügyek vitelére sohasem mellőzhető s döntő súlyú szava van. Közvetítő, közbenjáró nemzet és a korona között. Állásához kötött vagyon fejedelmi. Emny kiütetés, ilyen hatalom összpontosul egy ember kezében és ez az ország primása.

És ha végig futjuk Simor János életének történetét, csak akkor látjuk meg, hogy a székes-felérvári iparosnak fia ernyedetlen szorgalmával eljutva a primási székig, miként élt a hatalommal; minő tanácsadója volt öfelségének; egyházpolitikai s államjogi kérdésekben meghallgattatván, hová vetette latba hatalmát; a tanügy s általában kulturális intézményeket illetőleg miként használta föl rengeteg vagyonát.

Simor Jánosnak primáságához a legkegyeletesebb történelmi tény emléke fűződik, azon aktusnak megtörténte, a mely Magyarországot visszaadta önmagának, visszaadta az országnak a legalkotmányosabb uralkodót: s ez a koronázás.

Ez a körülmény is, ugy az uralkodóház, mint Magyarország népének szemében Simort gondviselés küldötte férfivá tették.

Simor keze, mely királyunk fejére tette a szent koronát, ez a kéz kormányzásában mindenütt csak sikert aratott. Hogy a katolicizmusnak, mit tett, azt művei, alkotásai hirdetik, s hogy milyen magyar ember volt, azt mindenki tudja, aki csak valaha hallott valamit Simorról. Mennyire respektálandónak tartotta az állami hatalmat s annak törvényeit, erre elég bizonyosságul szolgálhat egyik miniszternek adott nevezetes szavai: „Nemcsak egyházamnak hű szolgálója, de hazámmal is hű polgára vagyok, aki a törvényeknek engedelmeskedni tartozik.“ Mindenki — legyen katolikus vagy nem katolikus, vagy nem keresztény — kell, hogy egyformán fájdalmat érezzen a haláleset fölött, mert habár Simor János csak a katolikusoknak volt főpásztora, azzal a befolyással, mely őt törvényeink szerint megilleti, nemcsak a katolikusoknak szóló, hanem az egész országra üdvös alkotásokat hozott létre.

A biboros érsek örök álmát alusssa. Üres főpapi széke. Legyen utódja bárki, fűződjének ennek nevéhez a magyar államra s egyházra nézve a legszebb tettek: az igazán magyar főpapnak, aki ez állásra csakis egyéni kiváló tulajdonságai által küzdötte föl magát, emléke s neve nem fog a történelem lapjairól sohasem letűnni.

Nyilt válasz dr. Badics Ferenc urnak.

Üdvözlöm tanár urat azon a téren, melyen találkozunk, mert ez a polgarosodás és közművelődés tere, mely az emberiség legmagasabb küzdtereire tartozik, elég szomorú, hogy azt küzdternek kell neveznünk, de régi dolog, hogy az istenek mit sem adnak ingyen.

Mindenben egyetérték cikkirő urral, mit a „Bácska“ 5-ik számának vezércikkében mondott, mindazáltal van sok megjegyzésem valóm is.

Bács-Bodrogh vármegyének haladása az utolsó 20 év alatt kézzelfogható, nem kell ahhoz kommentár, láthatjuk azt mindenfelé, minden irányban, nézzük falunkat, nézzük városainkat, nézzük az anyagi jólétet, nézzük a szellemi haladást, de ismét egyetérték cikkirő urral, ha azt mondom,

hogy közművelődési szempontból igen sok mindentéle még a tenni való.

A két társmege volt 1848. év előtt a tanügyben az országban a legelhanyagoltabb része államunknak, két barát-gimnázium, egy-két más kisebb középiskola, nyomorult falusi tanítók, kántorok, ezek voltak hivatva az ifjúságot nevelni és a közművelődést terjeszteni; például az egész Tiszamelléknek, melynek területe felér egy kis német hercegséggel, melynek területén már egyetem is van, nem volt egyetlen egy magasabb tanintézet sem, dacára, hogy a kincstár milliomokat húzott gazdag uradalmainak jövedelméből. Ezen állapot megboszlta magát, a németek alatt sem változott, ez áll utjában még most is a gyorsabb szellemi haladásnak, mert az új tanrendszer gyümölcse, csak nemzedékek során érhet meg.

De dacára e körülménynek, tagadhatatlan, hogy közéletünk haladásnak indult, mindazáltal bátran állithatom, hogy szellemi fejlődésünk nem tart lépést anyagi haladásunkkal; pedig igen bölcsen mondja egyik hírneves „naturalistának“ csufolt francia író, hogy: „szép találmány a gőz, a villamos erő, sebesen utazunk, sokat tudunk, de azért a vadság vadság marad, és bármit is talál fel még az emberi ész, a vadság nem változik.“ Az emberi természetet kell nemesítenünk, és ez csak a nevelés, tanítás és a közművelődés útján történhetik.

Magyarországnak a közművelődés terén sokkal terhesebb feladatai vannak, mint más államoknak, és ha a németiség minálunk szelidebb is és könnyebben megnyerhető, de vannak ellenségei is a magyar kultúrának, akiket alig fog lehetni asszimilálni. Azonban van itt sok más nehézség is.

Ennek a vármegyének sajátságos a jelleme. Nincsen történelmi arisztokráciája, nincsenek egykori birtokosainak utódai sem, azok megsemmisültek annyi meg annyi tragikus katasztrófa után, melyek mind országos csapások is voltak. A régi arisztokráciával és néppel azoknak a mult iránti kegyeletes érzelve is elveszett. Az új Bács-Bodrogh vármegye egészen más és más elemekből szervekedett. A vármegye területének több mint kétharmadát elfoglalta a kincstár, a királyi városok polgárai, a tiszamelléki telepések és egy-két nagy

A „BÁCSKA“ tárcája.

Szlovad a hó majd...

(Bácsmegei német népdal.)

Elovad a hó majd
 S lesz majdan nyár;
 De mond csak, a szerelem,
 Az tavaszra is vár?
 A rózsá majd nyílik,
 Ha itt a tavasz,
 S zöldül a cserje,
 A kopár haraszt: —
 A jecske is elszáll
 S majd visszatér, —
 De az ember, ha kimúlt,
 Soha fel nem kel!
 S a szerelem, mond csak,
 Feltámad-e valaha,
 Ha egyszer elhervadt,
 Elfonnyadt virága?

Dr. Wislocki Henrik.

VÁLASZOM — PHILÓTÁSNAK.

Tisztelt uram! Olvastam hozzá intézett szives sorait és legyen szabad mindjárt eleve kijelentem, hogy sikerült önnek engem alaposan — meg nem győzni. Önök — uram — nagyon is fennen vannak azokkal a nagy igazságokkal, melyeket sikerült önöknek állítólag közelebről szemlélhetni.

Pedig láthatja — uram — az élet nem igen alakul akként, a mint azok a nagy igazságok megkívánják. Tisztelem az önök nagy igazságait, de el megyek mellettük.

Miért? — — —

Hát először is azért, mert az életet nem lehet sze-

rintők megítélni, mert az minden egyénben másként alakul, másként nyilvánul.

A természet — mondják a tudósok — ugyanazon fajkörében millió egyedek hoz létre, látszólag mindenben megegyezőket, valójában pedig milliószor különbözőket.

Midőn tehát, uram, önök az emberélet szertelen különbözőségét nyilvánulásaival az önök nagy igazságait állítják szemben, önök, kik a sablont akarják összehajtogatni, engedjen meg, nem tesznek egyebet, minthogy formákba akarják szorítani azt, ami abba bele szorítani sehoggy se engedi magát.

Ön, uram, a felvetett kérdésben Nórát állítja elem és azt mondja: ez az igazság.

Nem kívánom, hogy ez igazság egyik bámulóján valamikor beteljesedjék, de ha esetleg — látja mi nők nagyon rosszak vagyunk — mégis felvonulna valaha majdani házassálat egén, felteszek róla annyi következtetést, hogy annak idején épp úgy fog tapsolni, mint a hogy bizonyára megtapsolta azt a szinpadon igazságot.

En azt hiszem, hogy Nórában nem annyira nyilvánul az igazság, mint a mennyire bámulóban az Ibsen in reagál.

Különben Nóráról lévén szó, engedje meg, hogy elmondjak önnek valamit.

Szegeden történt a Nóra első bemutatója alkalmával. A nézőtérben tulnyomóan intelligens publikum, telve égő kíváncsisággal, a szinpadon kitűnő erők, rendelkezve a hatás minden fegyverével.

Midőn a végső jelenetre került a sor, a publikum annyira kizökkent nyugalmából, hogy egész zavar támadt. A megbotránkozás önkéntelen megnyilatkozásai, a kacagás, a gunyos megjegyzések csak úgy zúdultak elő minden felől.

És mikor Nóra átadja a kulcsokat és távozni készül, hogy végleg elhagyja férjét, az általános zaj között felugrik székeről a padsorok között egy hűledező vigéc és méltatlankodva kiáltja:

Enye, nagysám, csoda, hogy nem kéri vissza a nedánt (a hozományt)!

A közönség riadó taps és éljenzésbe tört ki.

Látja, uram, ebben is fekszik egy kis igazság!

De térjünk vissza tárgyunkra és fejtegesstük egy kissé, a mi bizony nem könnyű dolog.

Először is legyen szabad némileg kétségbe vonnom amaz állítást, hogy a házasság minden előnye a férfit illeti, mert valójában itt minden előny a nő részén van.

A férfi, ha megnőstül, többé kevésbé mindig feláldoz valamit szabadságából, a nő valóságos felszabadul.

Hiszen mint hajdon alig léphet ki az utcára kellő fedezet nélkül.

Ellenben a házasság által társalgásában, modorában, cselekvésében annyira felszabadul, hogy valódi értékét tulajdonképp csak mint férjes nő fogja érvényre emelhetni.

Nagy oka van annak, uram, hogy a legtöbb férfi miért udvarol inkább a férjes nőknek.

És aztán!

A mit ön a nőkre nézve hátránynak tekint, hogy elvesztik nevüket, valójában az is előnyükre szolgál.

Bármilyen történet is a házassálatban, mindig a férj nevé fogják meghurcolni.

A megcsalt nő iránt mindenki szánalmat érez, a megcsalt férj mindig neveltség tárgya.

A házasság által a nőnek nyújtott ennyi előnyvel szemben tehát nagy oka, nagy joga van a férfinak megkövetelni, hogy akkor is, midőn már csaknem mint idegenek állanak egymással szemben, megóvassék az, a mit ön ugyan a házasság szentesítésének nevez, de a mit én még is minden lehető megoldás között a legüdvösebbnek és hozzá teszem legeszményibbnek is tartok.

Legalább a nőre nézve! — — —

A férjes nőnek, mintha csak egy kártyán függne egész élete, melyet, ha más itt el kezéből, nem játéktársa, mindene oda vesz menthetlenül!

A férjes nő vagy az, a minék lennie kell, vagy nem az: és egyszer megszűnővén lenni, a minék lennie kell, alig érdekelhet bennünket, hogy mivé lesz, hova juthat, meddig sülyedhet.

A nő életében mindig a legnagyobb esemény, mikor a hős nő sorsa eldől.

Ha egyszer átlépte a Rubicont, kockája el van vetve, ha kilépett erődjének sáncából, a hid örökre lecsapódik utána.

birtokos, csak egyharmada jutott az aránylag szelvény és mindenünnen összesereglett gentry nemességnek. A kincstár birtokain betelepített urbészek, a nagybirtokosok volt jobbágyaival egyetemben sokkal szabadabban érezték magukat, mint az ország többi részeiben a kisebb birtokosok önkénye alatt, jólétük napról-napra növekedett, úgy hogy egyesülve a Tiszavidék lakosaival és a királyi városok polgáraival, demokratikus alapon, mondhatni függetlenül szervezkedtek, nagyközségeket alapítottak, melyek maguk kormányozhatták magukat; mindezeknek mi összeköttetésük sem volt és van a multtal, különben is a demokraták ritkán barátai a történelemnek és csak a jelen gondjainak élnek; ezáltal Bácsvármegye a legdemokratikusabb része lett az országnak.

Nagybirtokosaink, mint a kalocsai érsek, Chotteck, Zichy, Széchen grófok, Rédl, Orszay, Kráý bárók, nem laktak a vármegyében, és így itt minden befolyás nélkül léteztek, bár innen húzták nagy jövedelmeiket; a megvagyonosodott német és szerb volt jobbágyok utódai, büszkének szerencsés gyarapodásukra, de azt nem a magyar törvények oltalmának, hanem saját szorgalmuknak tulajdonítják; a királyi városok népe pedig tulnyomóan idegen ajku, azért nehezen nyerhető is meg a magyar közművelődésnek, pedig annak Magyarhonban magyarnak kell lenni.

Az ugynevezett „svábok“ tartanak ugyan száz éves települési jubileumokat, de ha igazat kell mondani, ilyenkor nem Magyarhont dicsőítik, csak saját boldogulásuknak örvendenek, mely mint idegen jövedvényeknél, nincs mi összeköttetésben sem a vármegye történelmi multjával.

Mindezt nem mint legyőzhetlen akadályokat említem, csak azért hozom fel, hogy tisztázzam a helyzetet, mert a történelmi érzéknek ápolása nálunk nehéz feladat, mert az nem létezik és így csak ébreszteni lehet. Igen jól mondja tanár ur, hogy a mostani Bács-Bodrogh vármegye régi dicsőségünk temetője, de ezen dicsőségben nem részesültek a mostani lakók ősei, és bármennyi emlékkövet emelünk is fel a mult idők emlékére, hidegen fog azok előtt elhaladni a mostani nemzedék, mert nem érinti őt; de ebből nem azt következtetem, hogy ne tegyünk mit sem, hanem hogy kettőztetett buzgósággal kell működnünk, hogy célt érhesünk, mert ha valaki ismeri nálunk a történelmi téren a nehézségeket, az bizonyára a történelmi társulat titkára, ki legjobban tudja mily feladat a pártoló tagokat összehozni még a meggazdagodott Bácsvármegyében is, és mily fáradsággal jár azoktól a csekély évi díjat is beszélni. Nézzük csak a tagok névsorát. Míg a délmagyarországi régészeti és történelmi társulatnak 61 százforintos alapító tagja van, addig Bácsvármegye történelmi társulata csak két 50 forintos alapító taggal dicsekedhetik. Míg ott 154 fizető pártoló tag van, nálunk csak 114, akik között vármegyénk tekintélyes és gazdag családjai alig vannak képviselve, a gentry világból vajmi kevesen, a gazdag zsidóságból alig egy-kettő, mágnásaink közül csak Zichy János gróf; hasztalan keressük a különben oly bőkezű bibornok-érsekünk nevét is, mert az agg kora és súlyos

Láthatja tehát, hogy az ön megoldása engem sehogyan sem elégíthet ki, mert nem tudom belátni, hogy minden egyébtől eltekintve, miféle előny báramlik abból akár a nőre, mint egyénre, akár a társadalomra; és nagyon kétséges marad, miszerint megérdemli-e a megoldás, hogy általa a nőesség, úgy a milyennek mi azt eddig ismertük, a bizonytalanság veszélyének csak némileg is kitévéssék.

Meglehet, hogy ferdén ítélem meg nézeteit, de szívem ellent mond oly igazságnak, melyet eszem sehogyan sem képes igazolni.

Es aztán, ne feledje uram, a mire ön nem terjeszkedett ki, és mire Ibsen is elfeledett feleletet adni.

Mi történjék a gyermekekkel?

Pedig ez a kérdés oly fontos, hogy az egész dolog valójában ezen fordul meg, mert ott, a hol gyermekek nincsenek, férj és feleség a mi fejtegetésünk nélkül is el fognak igazodni.

Mi lesz ezekből, ha mindkét felet felszabadítjuk a családi kötelmek alól, ha mindkét félnek teljes szabadságot adunk.

Talán a szülők szeretet fogja elintézni ezt a dolgot?

Haj — uram — az a szülők szeretet nagy kitartást, nagy áldozatot igényel.

Nagyot, a hol meg van, még nagyobb, a hol nincs meg.

Es hány esetben nincs meg, különösen, a hol a szívek nem egyek.

Nagy okok ezek tehát arra nézve, miszerint megmaradjak ama hitem mellett, hogy a nő épp az által emelkedik az eszmény magaslátára, hogy akkor is, midőn férjében csalódott, megmarad oldala mellett, emelt fővel halad át a lázas élet ösvényén és megőrzi tisztelét férje neve iránt, melyet gyermekei is viselnek.

Látja, uram, nekem ez: az igazság.

Mert minél inkább átfogják látni a férfiak és a nők hogy a házasság visszavonhatatlan tény, annál inkább hozzászoknak, hogy azt komolyan vegyék.

Ezek után pedig baráti üdvözlét küldi önnek

Zoé.*)

*) Tisztelt asszonyom! Miért ütötte úgy agyon szegény Philotast. Szék.

terheivel mentegetődzik. Csak egyetlen egy kivételt említhetek fel; fehér hollóként szállt az le a kegyelet honából a pusztá mezőre. Ez pedig egy német helység: Rác-Militics, melynek lakói, Radovsich lelkes jegyzőjük által buzdítva, két, 1849. évben menekülő, szerbektől üzött, a határon elért, lelőtt és az utszélen elásott ismeretlen magyar huszárnak, korhadtt fejféjük helyére, díszes, kegyeletes feliratu emléket emeltek.

Es így valóban csodálni lehet, hogy azon maroknyi pár egyén, kik oly buzgón működnek az egykori Bács és Bodrogh vármegye multjának felderítésén, még nem vesztették el működési kedvüket; ebből láthatni, mily szerény határok közé van szorítva a társulat működési köre; mondhatni, hogy csak egy fentartó oszlopa van az egésznek, ez pedig Schmausz Endre, a vármegye alispánja, ki egyuttal a társulat elnöke is.

De mindezt, mint mondtam, nem azért hozom fel, mintha nem fogadnám el tisztelt tanár ur tervezetét, sőt a mint én ismerem a vármegyei történelmi társulatnak működő tagjait, biztos vagyok, hogy azok nagy készséggel fognak tanár ur intenciójához csatlakozni, azért ezen az alapon tisztelettel felhívom tanár urat, egyesüljön velünk és tegyünk meg a történelmi téren karöltve mindent, mit tehetünk, és bizonyára hasznos napszamosai leszünk a magyar közművelődésnek, mely ezen az uton sem fog fukarkodni áldásaival.

Ha pedig reánk bízta a közelgő millenium ünneplésére a vármegye monografiája megírásának feladata, elegendő alkalom fog nyíltni a jelen megörökítésére, egyszersmind a multnak marandó emlékei emelésére.

A mondottakból is kitűnik, mily üdvös volna vármegyénknek állami, mint társadalmi tekintetből egy közművelődési egyesület. Meggyújtottam a fáklyát, hogy kissé megvilágítsam a működési tét; nem akarom azt Eris almájává tenni, hanem inkább emelem, mint világító fénytornyot, hogy jobban áttekinthessük működési terünk.

Grosschmid Gábor.

Helyi és megyei hírek.

A szegedi kir. tábla elnöke. Öfelsége a szegedi kir. táblához, melyhez fognak az összes bács megyei bíróságok tartozni, elnökké Selley Sándor kuriai bíró nevezte ki.

Széchenyi Jenő nagyváradi kanonok, a kerynjai kerület volt orsz. képviselője, rokonai látogatására városunkba érkezett.

Estély a miniszterelnöknel. A miniszterelnöknel f. hó 24-én (szombaton) tartott fényes estélyen a jelen voltak között olvastuk Latinovits Ernő, Rohonyi Gyula, Koczár Zsigmond, dr. Vojnits István orsz. képviselők neveit is.

Közjegyző áthelyezése. A m. kir. igazságügyminiszter Istváni István török becei kir. közjegyzőt a Zentán megüresedett kir. közjegyzői állásra helyezte át.

Pályázat. A zombori kir. törvényszéknel pályázat van hirdetve aljegyzői állásra két hét alatt.

Második közjegyzőség Zentán. A m. kir. igazságügyminiszter engedélyezte a zentai második közjegyzőség felállítását.

Védekezés az árvíz ellen. Az országiszerte összegyűlt temérdek hó előreláthatólag nagyobb árvizeknek lesz okozója egyes vidékeken. Óvatosságból a földmívelési miniszter már most körrendeletet bocsátott ki azokról az előleges intézkedésekről, melyek az árvíz-védelem ügyében szükségesek. Felhívja az alispán, illetve polgármestereket, hogy a törvényhatóságok területén levő magán- és községi gátak rendben tartására ügyeljenek. Utasította továbbá az ármentesítő és vízszabályozó társulatokat, hogy az árvízvédelemre készüljenek, végül a vízipótlási kerületi felügyelőket s az egyes társulatokhoz kirendelt miniszteri megbízottakat felhívta, hogy a felügyeletük alatt álló társulatok vízvédelmi vonatkozó febrúarius folyamán utazzák be és vizsgálják meg. Gondoskodni fog a miniszter arról, hogy a folyók felső vidékén mutatózó vízállásról az alsóbb részen működő vízszabályozó és ármentesítő társulatok pontos értesítést kapjanak.

A kalikó bál. Az elegáns bál, mely mult szombaton tartott meg, jól sikerült s a játékonynak is szépen hozott. A csinosan díszített városi nagyterem fél 9 órakor kezdett megtelni a legválogatottabb közönséggel. Az érkezőket a nögyelet kokárdás választmányi tagjai s a fiatalágból alakult rendező bizottság fogadta. 9 óra felé kezdetét vette a tánc, mely jókedvvel folyt egész reggeli 5 óráig. A bál kalikónak nem igen volt kalikó, mert az ilyen ültözékek gyéren voltak láthatók, annál több volt a drága bál toillette. A bál sikere s a rendezés érdemei a női rendező bizottság s a nögyelet titkára, dr. Margalits Ede ur fáradozásainak köszönhető. Az első négyest 34 pár táncolta. Igen szép közönség nézte a karzatról a bált. Ez a karzat is — az oda elhelyezni szokott zálogtárgyak békességes helye — most gyönyörű látványt nyújtott s alulról egész bucsujárás volt a fent ülő szépek látogatására. A hölgyek közül tudósítónknak a következő neveket sikerült feljegyezni: Asszonyok: Sándor Beláné, Bezeredy Pistáné (Szabadka), Vojnits Imréné (Szabadka), Városy Károlyné (Verbász), dr. Molnár Károlyné (Kula), dr. Csibás Benóné, Maximovits Szilárdné, Pacherné, dr. Margalits Edéné, Trischler Ferencné, Petrán Sándorné, Schlagger Gyuláné, Hauke Imréné, dr. Vaallyné (Kula), Seultéy Ferencné, Popovits Dusáné, Jorgovitsné, özv. Horváthné Ottilia, Dekker Pálné. Leányok: Sándor Erzsike, Falcione Józsa és Mariska, Veszelovszky Ida és Aranka, Francz Eteleka, Parcsitis Ilonka, Ergh Jozefa (Kernyajja), Jakobb Mariska (Bresztovác), Poeskay Ilonka, Késmárky Ilonka, Pütlöpp Regina, Mihályi Irma, Schneiderbauer Elza, Kalapsza Bella, Thim Antónia, Hável Aranka, Gaál Margit,

Kramberger Vilma, Ferrits Kelemenke, Rezsnyai Ilka, Mihálkovits Hilda (Zenta), Hoffmann Ilka. — A bált egy kellemetlen s könnyen végzetessé válhatott incidens előzte meg. A falon levő gyertyától meggyulladt a díszítés egyrésze; a jelenvolt két tüzoltó azonban csakhamar gátot vetett a tűz tovaterjedésének. Szóval a bál tüzzel kezdődött, tüzes hangulatban folyt le s feltűzött hangulatban végződött. A bevétel 322 frt.

Hímen. Stvrtecky Gizella kisasszonyt, néhai Stvrtecky Mór, volt zombori kir. jószágigazgatósági számtanácsos leányát, eljegyezte Milirusz Imre budapesti kir. fogyasztási adóhivatali tiszt.

Zentaiak és a közügy. Hogy Zentán a közélet igen élénk, azt tagadni nem lehet. De hogy ez az élénkség sokszor nem szolgál a közügy javára, mert gyakran ez a szó „közügy“ csak a személyek elleni támadások rosszul választott palástja, szintén kétséghelytelen. Pedig jól kell disztigálnunk ezt a két fogalmat: ellenvélemény és személyeskedés. Az első rendszeren a közérdek javára szolgál, az utóbbi sohasem. Most is már hetek óta egy, a zentai közüggyel nagyon laza kapcsolatban álló meddő dologon vitakoznak: szavazott-e Boromisza polgármester a mult közgyűlésen a zentai költségvetés ellen vagy nem. Bizony ennek a vitának semmi köze sincs a zentai közérdekhez, de annál világosabb az egész támadás célzata a következő, a Z. N.-ből kivett mondatból: „Ha tenni elmulasztja (Boromisza polgármester az öngazolást) s az áruállással vádoltatás szennyfoltját a polgármesteri széken száradni engedi, kell, hogy képviselőtestületünk oda dörögje fölébe: „Eddig és ne tovább!“ — Arra vonatkozólag, hogy mi a multkor azt irtuk, hogy egy emlékezünk, hogy Boromisza ur se pro se conta nem szavazott, ime egy fürmedvény a Z. N.-ből: „Az meg már nélkülözi a teljesen független létetnek még csak leghomályosabb árnyékát is, a mely szerint állítatik, hogy a „Bácska“ szerkesztője s a résztvevő zentai megbízottsági tagok is erősítik, hogy a polgármester nem szavazott.“ — De sok idejük lehet a zentaiaknak!

Koncert Adán. Az „Adai atletikai klub“ által alapítottéje javára rendezendő koncert programját kaptuk s alább közöljük. — Mint jó forrásból értesültünk nemcsak a szomszéd Zenta s Ó-Becséről, de Torontából is számosan készülnek átrándulni Adára ez alkalomból meghallgatódnó ftó. Almássy Miklós ur játékát, ki ez alkalommal egy saját szerzeményű szerb rhapsodiát fog előadni, melynek alapmotívumait a legszebb szerb dalok közül vette, — s művészeileg dolgozta ki. A hangverseny műsora különben a következő: 1. Schubert, in promptu, zongorán előadja: ft. Almássy Miklós ur. 2. Liszt, magyar rhapsodia, előadja: Volf Eteleka k. a. 3. Szécsi F., Bál után, magánjelenet, előadja: Dweily Mariska k. a. 4. Rubinstein, magyar fantasia, zongorán előadja: Engelmann Irma k. a. 5. Szerb rhapsodia, zongorán előadja: a szerző, ft. Almássy Miklós ur. — Ezt a műsort reggelig tartó tánc fogja bezárni.

Felozslott olvasókör. A gákovai olvasókör hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Gyászjelentést a bellgyminiszter adott ki róla, jóváhagyván a felozslatás iránti határozatot s elrendelvén egyben, hogy örökösei az ottani népiskolák legyenek, a melyek az örökölt összegben egy iskolai zászlót fognak beszerezni.

Baleset. Horváth Mihály nemes-militicsi gazda f. hó 23-án gabonát vitt Zomborba egy szánal, mely előtt egy, gyengébb lovak által vontatott másik szán haladt az országúton. Miután Horváthnak erős és jól táplált két lova — az egyik esdőr — volt a szánba befogva, minduntalan az előrehaladó szán saraglyájáig hatoltak előre, mit az előlmenő szán kocsisa megsokalván, hátraesapott ostorával; erre aztán Horváth lovai megbokrosodtak s az árokba rántották a szánt. Ennek pedig az a szerencsétlen következménye lett, hogy Horváth lábtörést és jelentékenyebb zúzódásokat szenvedett. Az így szerencsétlenül járt gazdát most Zomborban lakó vejenél ápolják.

Farsang. Prg.-Szt.-Ivánon az ottani kaszinó egy-let igen sikerült bált rendezett f. hó 21-én. Ez a táncmulatság volt — a mint lapunknak írják — az ideci farsang egyetlen nagyobb szabású bálja a községben. A jelen volt hölgyek névsorát a következőkben közli levelezőnk: Scheurcz Antalné, Kostyák Józsefné, Császár Ignácné, Pfeifer Józsefné, Nagy Jánosné, Werner Tamásné, Lakner Samunné, Reichenberg Irén k. a. Wámoscher Eteleka k. a. stb. Az első négyest 14 pár táncolta.

Tanító választás. Monostorszegben a f. hó 23-án tartott tanítóválasztás alkalmával egyhangulag Gubicza Kálmán választott meg.

Közlekedés a Duna jegén. Gombosnál egészen kényelmesen járnak át a Duna jegén a vonat utasai. A jeget persze folytonos loesolgatással ápolgatják s a gyalog átmenő utasoknak szépen meg is kell fizetniök utjokat: 30 krba kerül az egy-egy személynek. A vonat utasai többnyire gyalog sétálnak át, a terhet meg 2—2 métermázsánként szánon viszik keresztül. Így aztán a közlekedésben ez irányban nincs semmi akadály egyelőre. Hanem hát ez csak olyan pünkösdi királyság. Ki tudja meddig lesz? A mint a zajlás megindul, ismét hosszabb időn át szünetel a Dunán keresztül való közlekedés.

Szintársulat Zentán. Bátori Endre szinzigazgató január hó 24-én kezdte meg előadásait Zentán a „Kanári hercegnő“ című operettel. 8 előadásra gyűjt bérlélet. Ha igaz az, amit Bátori a közönséghez intézett felhívásban mond, akkor ő csakugyan olyan direktor, aki nem minden bokorban terem, mert a többek között ezt is írja: „Nagyérdemű közönség! A közelmultban Zentán a szinművészet erkölcsi oldala annyira megrendült, s a közönség támogatásával annyira visszaéltek, hogy inditvatva érzem magam a szokásos előleges bérlélet-összegek felvétele helyett, csupán a társulat rövid itt időzés es existenciájának biztosítása érdekében a fent jelzett kiváló udjónásokra, egy 8 előadásból álló és utólagosan fizetendő bérléti aláírást megnyitni.“

Hímen. Ifj. Stein Jakab jankováci terménykereskedő a napokban jegyet váltott Gróf Adolf apostagi kereskedő leányával Róza kisasszonnyal.

A palicsi gőzmozdonyu vasut kiépítése — mint megbízható forrásból újságolja egyik szabadkai lap — csakugyan léteztetni fog. Bobula János vállalkozó az építkezést — egy bécsi bank hozzájárulásával — a kora tavasszal már megkezdi, hogy a vasut f. évi május 1-én a forgalomnak átadható legyen.

Melléklet a „Bácska“ 8-ik számához.

Lemondás. Hallósy Kornél jankováci községi írnok beadta állásáról való lemondását.

A zentai második templom. Mint értesítünk, a zentai második templom költségei 50,000 forintban állapították meg. A pályázat a tervekre vonatkozólag a legközelebb már ki fog iratni.

Kereskedőink figyelmébe. Még a Duna befagyva leendő, Schmidt Mihály gombosi révbérlő, az árakat métermázsánként o. é. 20 krért ajánlkozik át-szállítani.

A hol a kocsmákban nincs bor. Ha most Hódásghon betéved valaki valamelyik kocsmába, hát bizony viznél egyebet nem kap inni. És ez a szomorú állapot már hetek óta tart. Nincs bor, se sör, se semmiféle szesz itóka. A dolognak a titokja mindössze ez: a hódásghai kocsmárosok megállapodtak az ottani regálé bérlővel, hogy ők szabadon, bárhol vett bort mérhetnek s ezért fizetnek a bérlőnek 8 krt literje után. A bérlő azonban nem régiben megmondta újból, a dolgot és egyoldalúan fölmondta a kétoldalúan kötött megállapodást s kényszeríteni akarta a kocsmárosokat, hogy azok az ő általa kiszolgáltatandó bort mérjék s maguk bort vásárolni ne legyenek jogosítva. De a bérlő bora — azt mondják a hódásghaiak — olyan, hogy az embernek a bicskaja is kinyílik a zsebében tőle, az ottani kocsmárosok ezt elárúsítás végett átvenni nem akarják, inkább egyáltalán nem mérnek bort. Valamennyi bormérő — egymás között — letett 100—100 frtot elővétel, hogy ha netán megszegne a strájkot, a 100 frt elvesztésével legyen megbüntethető. Persze nem vettek figyelembe a derék kocsmárosok azt, hogy ők az új italmérsi törvény értelmében épp úgy kötelesek állandóan mérni a bort, mint a trafikosok elárúsítani a dohányneműket. Így hát Hódásghon részegenbert nem látni egy darab idő óta.

Bácsmezei színtársulat. Csóka Sándor szabadkai színiigazgató egy memorandumot nyújtott át a szabadkai színiügyi bizottságnak, a melyben többek között kifejti, hogy megyénk színiügyi viszonyainak szempontjából óhajtanék egy Bács-Bodrogh megyei egyesület és állandó színtársulat alakítását. A színiügyi bizottság megkereste a városi tanácsot, hogy 2—2 tag küldessék, a kik Zombor, Baja, Újvidék érdekelt városok megbízottjaival érintkezésbe lépjenek. Az eszme nem új, e lapok hasábjain is évekké elelőtt történt felszólalás erre nézve. Alkalom adtán hozzá fogunk a tárgyhöz szólni.

Dr. Badics Ferenc munkatársunk „Közművelődési teendőink“ című cikkünkben a „Bács Bodr. Presse“ vasárnapi száma egész terjedelmében közli, hozzáfűzött megjegyzéseiben pedig az ezen cikkben megpendített eszmékkel kapcsolatban újvidéki teendőket sorol föl. Csak örvendhetünk azon, hogy egy általunk lapunkban megpendített eszme oly gyorsan visszhangra talál, megoly helyen is, hol az idegen nyelv művelése és a magyar kultúra nem egyszerűen tüni föl. Meggyőző — azt hisszük — mindenkit arról, hogy kultúrterkevéink valóban reális és ellenfeleink által is méltányolt alapon állanak.

Halálozás. Bajsai Vojnits Benjamin földbirtokos e hó 18-án élté 72-ik évében Szabadkán elhunyt.

Társas vacsora. A helybeli népkör e hó 31-én társas vacsorát rendez; több előkelő egyéniség megígérte megjelenését.

Hurbán a Bácskában. Ki ne halotta volna hírét a különben már elhunyt nagy panszláv agitátornak, a ki a fölső magyarországi zatyafiakat boldogította vad politikájával? Nos hát most ennek a nagy panszláv agitátornak az emlékére valami Hurbániánium van alakulában a fölső vidéken, célja pedig az egyesületnek (allítólag) a szegény iskolás gyermekek segélyezése. Es — a mint levelezőnk bennünket értesít — alsó Bácskában is gyűjtenek erre a célra. Ha az egyesületnek csakugyan az a célja, a mit nyíltan hirdet, semmi kifogásunk a gyűjtés ellen, de mert Hurbánról neveztek el ezt az egyesületet, egész jogosan vonhatjuk kétségbe a hirdettet cél valódiságát s így a gyűjtések ellen is tiltakoznunk kell.

Zárszámadás. A bezdáni takarékpénztár-részvénytársaság igazgatótanácsa által alakított takarékpénztár kölcsönös segélyző szövetkezetnek III. évi 1890. évi approximatív zárszámadása szerint, összesvagyon 80379 frt 37 kr., egy-egy II. csoportbeli törzsbetűre esik az 1890. évre 1 frt 14 kr. I. csoportbelire ugyanez évre 1 frt 82 kr., I. csoportbelire 1888—90. évekre összesen 3 frt 80 kr.

Egy kis duhajkodás. Szabadkán történt és pedig borközi állapotban. Ilyenkor mindenki hőnek érzi magát, de különösen annak éreztek magukat Orsics Balázs, Ivics Frányó és Rudinszki István. Hogy pedig hősök voltak kárba ne vesszen, hát neki mentek Ivics Sándornak és Ivics Tunának, megakarták mutatni, hogy kik ők tulajdonképp. Egyéb fegyver nem állván rendelkezésükre, hát kézzel hadakoztak s a két testvért alaposan megcsiklandozták. Hősieskedésüknek a rendőrség vetett véget s most már mindhármán a kórtérben ábrándoznak a földi dicsőségek mulandósága felől.

A bezdáni takarékpénztár összfozgalma volt az 1890-ik évben 628.686 frt 79 kr. A nyereség- és veszteségszámla 5.597 frt 22 krnyi tiszta jövedelmet tüntet föl a fiatal intézet mult üzletétét illetőleg.

A vármegyei közigazgatási bizottságból. F. hó 26-án tartott ülésében tárgyalta a szakelőadók jelentései alapján összeállított 1890. II-ik félévi jelentést s miután az ellen semmiféle észrevétel nem emelhetett, az egyik példányát a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumhoz, a másik példányát a törvényhatósági bizottsághoz feltejeszteni határozta. Az érdekes jelentés egyes részeire legközelebb vissza fogunk térni.

Közvacsora. A zentai nőegylet, a zentai árvaház alapítójának gyarapítására, az ottani „Eugen herceg szálloda“ diszterében 1891. évi február hó 1-én közvacsorát rendez.

Az árucarnok ügyében kiküldött végrehajtó bizottság e hó 26-án érkezetelt tartott, a melyben egyéb tárgyakon kívül megállapította az eddig aláírt részjegyek számát; a bemutatott 20 drb iven jegyzve lett összesen 310 részjegy. Ezenkívül még a kereskedőknél és az egyik külvárosban elhelyezett ivenkől elért eredmény nem lett bemutatva. (Beható eszmecserére fejlődött ki azután arra nézve, hogy az alakuló közgyű-

lésen az árucarnok számára melyik helyiség hozzassék javaslatba. Miután azonban a pulatások ez irányban még nincsenek befejezve, e fontos tárgyról ezen alkalommal még nem irhatunk) — A legközelebbi érkezetelt tárgyat az alapszabály tervezetének megbeszélése fogja képezni.

Dr. Kiss György ó-becei szem- és fülorvos, villamgyógyász, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa folyó hó 20-án jobblétre szenderült. A boldogult sógora volt néhai Szulik József prépost plébánosnak. Dr. Kiss igen jó hírek örvendő orvos volt. Müködött Szabadkán, majd Belgrádban, legutóbb pedig Szegeden, hol legnagyobb s legényesebb sikerű munkájában érte őt, mintegy hat év előtt betegsége, mely visszavonulásra készít. Ez időtől fogva sógoránál, Ó Beceán tartózkodott, migem hosszú szenvedésétől megszabadította a halál. Temetése 21-én — szerdán — délután 3 órakor volt, az intelligencia, különösen a nők nagy részvéte mellett. Az arany érdemkeresztet Osztrigonác F. tanító vitte az elhunyt után, melyet szép számmal kísérték ki az utolsó utra. A melyen sujtott özvegy a következő gyászjelentést adta ki: Dr. Kiss Györgyné sz. Szulik Borbála, saját, valamint rokonai és ismerősei nevében fájdalomtel szívvvel jelenti szeretett férje Dr. Kiss György szem- és fülorvos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának folyó hó 20-án d. u. 3¹/₄ órakor a hatotti szentségek felvétele s hosszas szenvedés után életének 52., boldog házasságának 26. évében történt csendes elhunytát. Hílt teteme a róm. kath. szertartás szerint folyó hó 21-én d. u. 3 órakor fog örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise a boldogultnak lelki üdvéért f. hó 21-én fog az urnak bemutattni. Béke legyen porai felett!

Legjövűt. Adler Ignác petrovoszellói földbirtokos, egy nagyobb földveléssel igen-igen szerencsétlenül járt, ugyanis midőn a földnek 30,000 frtot is meghaladó vételárát lefizette, értesült, hogy a megvett földet valaképpen soha meg nem szerezheti, mert eladója már jó előre gondoskodott annak kellekőképeni megterhelteséről. Hogy, hogy nem történt a különben értelmes ember ügyvitelében ez a ballépés, nem tudjuk — csak hogy a szerencsétlen vásárló, ki különben Petrovoszelló harmadik virilistája, annyira szívére vette a vagyonában ilyenképen megérett tetemes károsodást, hogy előbb hetekig kelle ágyát őriznie, majd midőn már betegségeből teljesen föleplendő volt, egyszerre az elmezavarodás jelei mutatkoztak rajta. Csaldajá rögtön gyógyintézetbe szándékozván őt szállítani, egyik fiával utnak indította a szerencsétlen Budapest felé. A szabadkai állomáson restaurált az apa fiával, s midőn a fiu alól néhány perere magára hagyta a betegét, ez az alkalommal élve, megszökött. Négy álló napig, 15 ikétől f. hó 19-ig barangolt a szerencsétlen háborodott a legnagyobb hidegben és hóban hazafelé tartva, míg végre félholtra fagyva fel-találták gyermekei.

Farsang. Az ó-becei magyar népkör felérészen az iskolás gyermekek felruházására, felérészen pedig könyvtára javára 1891. évi február 1-én az ottani Hellenberger-féle vendéglő összes terméiben táncvigalmat rendez.

Hogyan fogtak Sztanisicson szarvast? Egy jámbor szarvas vetődött a napokban Sztanisics községe alá. A tanyák, valamelyik háznál növekedett föl és teljesen szelíd maradt fölsőpörödött korában is. Hanem hát megunta az egyhangú életet s ki, a nagy természetbe vágyott, a hol ősei szügdültek szabadon, — olyan szabadon, a milyennek derék fajtát a mindenható megteremtette. Egy szép napon átugrotta hát a palánkot és egy kis bolyongás után Sztanisics alá került. A tanyai lakosok — persze fegyver nélkül — üldözöbe vették, a mint megpillantották, de a jámbor állat nem igen üldöztette magát, bevárta őket. A mikor azonban megakarták fogni, szépszerivel kisiklott mindig kezeik közül. Három nap alatt már az egész község ismerte a bolygó szarvast, de elfogni senki sem bírta. Itt-ott meg is sörézték szegényét. Történt a napokban, hogy két katonasoron túl levő sztanisicsi honpolgár valamiért ment a határba. A mikor a baglyak alá érnek, nagy meglepetésükre ott látják a községben sokat emlegetett szarvast, jól belebuva két kazal közé a szalmába. Nyugodtan fektődött, nem zavartatta magát a jövevények által. Rögtön haditanácsot tartott a két újdivatu Nimród és elhatározták, hogy a szarvast elfogják. Egy hosszú kötél középre hurkot csináltak s ők maguk, megfogva a kötél egy végét fölmásztak a két boglyára. Egyik az egyikén állott meg, a másik a másikon, jól tartva a kötél két végét. A hurkot lassan leeresztették a szarvas agancsaira s ez csak türe az inceskedést. De amikor átlátta, hogy az ípsék kelepcebe ejtik, hogy a hurk már agancsain van, nagyhirtelen neki iramodik és — a két Nimród, a mekkora volt a baglya, akkorát zuhant le a magasból egyik jobbra, a másik balra. A szarvas meg vígan ugrándozott a távolban. (A boldogtalan vadat végre mégis lelőtte a községi jegyző s a községbeliek ezután ugyancsak megbámulták ezt a nemes állatot, a melyik annyira megtreftálta őket.) Hanem az egyik hős (a Pótz familiának egyik reményteljes sarja,) még most is megfekszi a vadászatot, mert a mint a baglyáról lezuhant, az oldalbordái nem maradtak meg teljesen a normális állapotban. Megemlegeti legalább dedapa korában is, hogy mikor fogott Sztanisicson szarvast.

Farsang. Helyreigazításul közlik velünk a verbászi dalárda jux-estélyét nem huszagyó kedden — mint azt a „Bácska“ egyik száma már hozta — hanem február 7-én fogja megtartani.

Kaszinó-egyleti közgyűlés. F. hó 25-én tartott a zombori polgári kaszinó-egylet rendezévi közgyűlése. A szép számmal megjelent egyleti tagokat Schmausz Endre elnök üdvözölve, az elnöki jelentés örvendetes tudomással vétetett. A számvizsgáló bizottság jelentése alapján Heindlhofer Róbert pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Az alapszabályok 6. §-a értelmében a tagdíj 1891-ik évre 6 frtban állapított meg. A jövő évi költségvetés 3000 frt 57 krtban állapított meg. A zombori kereskedő ifjak társulatának az egylet helyiségéből önálló használatra a társalgó szoba engedtetett át használatul, mint külön önálló egyletnek, az egyesületi tagok mint havi tagok jogokat gyakorolnak és ezeket élvezik. — A tisztújítás megjeltesére Gottlieb Márton elnökle alatt Schäffner József, Zsulyevits Ernő, Thim József és Husveth István bizalmi férfiak küldetvén

ki, az eredmény a következő: Elnökké: Schmausz Endre, alelnökké: Husveth István, jegyzővé: dr. Kollár Győző, igazgatóvá: Valter Nándor, aligazgatóvá: Thum Vince, pénztárnokká: Heindlhofer Róbert, ügyésszé: Perviz Sándor, választmányi tagokká: Esztergamy Károly, Bergmann Ágost, dr. Csihás Benő, Gottlieb Márton, Fejér Gyula, Frey Imre, Fernbach Bálint, Odry János, Pribil Ernő, Popovits Sebő, dr. Hável József, Molnár István, Sztrilich Zsigmond, Schäffner József, Schwarzer Emil, Tárcazi Mór, Vuits A. Miklós, Zsulyevits Ernő, Lang Flórián és Roheim Károly választották meg. A jövő évi számadások megvizsgálására Kémárky Gyula, Csarsch Sándor és Reisz Lajos urak küldettek ki. — Végül elnök indítványára Heindlhofer Róbert pénztárnoknak sok évi szolgálata és hivatásának pontos teljesítése elismerésül jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

Esküvő. Hrabovszky Aranka kisasszonyt, Hrabovszky József itteni volt takarékpénztári pénztárnok leányát, ma, kedden délelőtt vezeti oltárhoz a helybeli r. kath. templomban Mamuzsits Antal szabadkai fűszerkereskedő.

Községi rendészet. Turiáról írják: az új községi rendőrség szervezésére vonatkozó az előljáróság által előterjesztett szabályrendelet a képviselői gyűlésben egyhangulag elfogadtatott. A rendőri személyzet álland: 1 gyalog őrzetéből, őrmesteri címmel, évi 400 frt fizetés 40 frt lakbér és 20 frt ruházati általánnyal; 1 gyalog őrzetből helyettesből, szakaszvezetői címmel, évi 260 frt fizetés és 30 frt ruházati általánnyal; 4 gyalogrendőrből, egyenként 300—300 frt fizetés és 20—20 frt ruházati általánnyal. Az eddigi rendőr biztosi állás megszüntetetik.

Nekrológ. Kuntics György, volt karavokvai helyettes aljegyző, e hó 25-én, 27 éves korában Zomborban elhalálozott. Özvegyét hagyott maga után.

Rendőri hírek. Végre a nemes-militáris rendőroket is tetszetős kinézésű uniformisba bujtatták a napokban. Ezentul tehát nem kell nekik attól tartani, hogy vasuti posztjukon a vidéki utasok csöszöknek, vagy hajtókának nézzék őket. A esinos kitállítás egyenruhák azon felül, hogy tartós, jó szövetből vannak készítve, még kevesebbe is kerülnek, mint azok, miket eddig viseltek.

Városi ügyek.

A közigazgatási bizottság tegnap d. u. 3 órakor ülést tartott, melynek egyedüli tárgyát az egyes szakelőadók által egybeállított félévi jelentés képezte, mely egész terjedelmében elfogadtatván, a miniszterelnökséghez feltejesztetik.

A nyugdíjkezelő választmány tegnap d. e. 10 órakor ülést tartott, melyen az újonnan megválasztott tisztviselők nyugdíjigjogosságsága és lerovási járuléki állapotukat meg.

Dr. Csihás Benő polgármestert Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter csütörtökön fogadta az uti-alap költségvetése ügyében. Jóllehet a miniszter oly határozott választ nem adott, melyből az ügy ni módon leendő elintézésére következtetés volna vonható, értesítésként szerint kifejezést adott annak, hogy a város irányában támogatott igényeinél mindenkor figyelembe fogja venni az anyagi érdekeket, melyek ezáltal netán szenvednének. Polgármesterünk ezután értekezett az ügy előadójával is és remélhetőleg kilátásunk van arra, hogy ezen kiváló fontos kérdés a személyes felvilágosítások alapján a közölhajnak megfelelően lesz elintéztető.

Közyűlés. Zombor, szab. kir. város törvényhatósági bizottsága január havi rendes közgyűlést e hó 28-án d. e. 10 órakor fogja megtartani. A tárgysorozat fontosabb számai közül fölemlíthetjük a belügyminiszter rendeletét, mellyel a mérnöki hivatal szervezése iránti szabályrendelet jóváhagyott, továbbá a honvédelklatnya építése tárgyában kiírandó árlejtés feltételeit, a honvédségnek az építés tartama alatti ideiglenes elhelyezésére vonatkozó intézkedést és végül az irtésedésben lévő adóitási és pénztári tiszt állásoknak választás utján leendő betöltését.

A gazdasági és pénzügyi bizottság ma délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek tárgyát a honvédségnek az építés tartama alatt leendő elhelyezés iránti javaslatlétel fogja képezni. Mint értesítünk e célból a vármegye tulajdonát képező és jelenleg tíresen álló laktanyák felhasználása van tervbe véve.

Nepmozzalmi adatok városunkban. A mult év folyamán, vagyis január 1-től december 31-éig, született 420 fiu és 401 leány, összesen tehát 821 gyermek; ezek között van 34 fiu és 32 leány, tehát összesen 66 törvénytelen gyermek. Halva született 41 gyermek. A halálosetek száma 860 volt, köztük 0—5 éves korban elhunyt 410, míg 5 évesnél magasabb korban 450. Nevezetesebb halálosok voltak: kanyaró 65, vörheny 84, ronesoló toroklob 34, tuberkulózis 128 esetben.

Ipártestület. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a zombori általános ipártestület módosított alapszabályait jóváhagyta s minthogy a régi alapszabályok így hatályon kívül estek, s a február hóban tartandó rendezévi közgyűlésen már a módosított s jóváhagyott alapszabályok lesznek irányadók, figyelemzetnek az ipártestületi tagok, hogy ezen alapszabályok 13. §-a értelmében előljáróság tagnak a közgyűlésben csak azon tag választható, ki legalább 3 év óta a város területén mint önálló iparos működik és mult évi tagdíjhátralékban nincsen.

Művészet és irodalom.

József főherceg cigánya.

A „Szegedi Napló“ f. évi január 19-én kiadott számában ily cím alatt oly közlemény jelent meg, mely nem csak szeretett főhercegünket, József ő fenségét kellemetlenül érintheti, de minket „cigány tudósokat“ is bizony, bizony nem is ép előnyös „világításban“ (Stojka kifejezése!) tüntet fel. Létezik t. i. széles egy hazánkban egy bizonyos Nagy-Idai Stojka Ferenc, ki cigány létere egy cigány szótárt szerkesztett ily cím alatt: „O es. és magyar királyi fensége József főherceg magyar és cigány nyelv-gyök-szótára“ stb. (Kalocsa, 1886.) Ő fensége e (csakugyan elhamarkodott, de még gyarló) művet saját költségén kiadta, azaz a nyomdai költségeket fedezte, megengedvén páratlan liberalizmussal, hogy

Nagy-Idai Sztójka Ferenc ur arcképét ő fensége arcképe mellé csatolja nevezett műve élére. — Sztójka e művét ő fensége minden irányban pártolta — és most az lett a vége a szép „működésnek“ Sztójka (pardon!) Nagy-Idai Sztójka Ferenc ur részéről, hogy tisztelt lap-társunk, a „Szegei Napló“ említett számába a következő hirt olvassuk:

József főherceg cigánya. Egy alacsony barna ember jelent meg ma a kapitányi hivatalban.

— Költő vagyok — szolt büszke önértettel, — a nevem Nagyidai Sztójka Ferenc, van egy váram, mely 200 ezer frtra van becsülve, egy főherceg jó barátom, a kinél akkor vagyok otthon, a mikor akarok és egy olyan gyönyörű feleségem, hogy annál szebb már nincs a világon.

A költőnek ezen utóbbi állítása ellen valamennyi városi hivatalnok tiltakozott.

— Mit akar különben, — kérdezte a kapitány. — Házalni akarok a művemmel, — felelt a cigány poeta egy csomó sárga borítéku könyvet mutatva elő a hóna alól.

— De hiszen a maga igazolványába az van írva, hogy lökereskedő.

— Az nem határoz kérem, mindig csak nem költ-
het az ember.

Ezzel elővett egy csomó levelet, a melyet József főherceg intézett a cigányhoz. A levelekben, „Kedves Sztójka“ megszólítással él a főherceg és többnyire pénzügyekről beszél, miközben a sorait cigány szavakkal keveri. Egy hosszú levél pláne egészen cigány nyelven van írva.

A főherceg a levelekben a saját „rajkóit“ is megemlíti és szeretetreméltó leereszkedéssel beszél a cigány költőhöz.

Mint a levelekből kitűnik, Nagyidai Sztójka Ferenc műve a főherceg költségen jelent meg. Egy ízben négy darab százast küldött a cigánynak, mint ez egy pénzes levélborítékon látható.

József főherceg az egyik levélben panaszkodik is, hogy a cigány nyelv iránt nem érdeklődnek Magyarországon, csupán Herman Antal tanár és Gyarmathy Zsigáné s azzal vigasztalja Sztójkát, hogy Indiában van egy cigány nyelvet ápoló tudományos társulat, a melybe nem rég vették fel őt is.

A cigány poeta azonban nem elégszik meg a dícsőséggel, hogy egy főherceg a pártfogója, megeresztí néha a fantáziáját és olyan sokat állít, hogy a hallgatóság csaknem leszédül a lábáról. Így p. azt beszéli, hogy ő egyenesen a híres nagyidai vajdától származik; három lapot szerkeszt, az akademiától nemességet kapott stb.

De legérdekesebb a végtelen nagymondás, a mit József főherceg nagy hírű könyvről beszél.

Ezt — ugymond — „kettő“ csinálták s ő 1700 frtot kapott érte a főhercegtől kisebb részletekben. Azonban a dícsőséget egészen át kellett engednie, mert — ugymond — kettőnk közül ő a főherceg.

Igy szól a „Szegei Napló“ közleménye, a melyre csak egynehány, irodalomtörténelem szempontjából érdekes megjegyzéseink vannak. Alólirott évek hosszú során sátoros cigányokkal járva-keelve, azok nyelve és szokásaik tanulmányozása kedvéért, annyi sikerre mégis csak szert tehetett, hogy szeretett főhercegünk József ő fensége egyik művének dedikációját kegyesen elfogadta. Eltekintve számos bel- és külföldi lapokban megjelent cikkekről, a melyek e művet behatóan bírálják, ugy csak azon az egy elismert tényre kell alólirott-nak hivatkozni, hogy ugyszólván ő fedezte fel cigányaink a világirodalom bármelyik nép nemzetiségének népköltészetével vetélkedő népköltészetét, a melyből jövőre is lapunk közölni fog szerény fordításunkban egy-egy mutatványt. Csak az az egy megjegyzésünk van, hogy Sztójka ur nagyon is rosszul informálta az illető rendőrséget, ha „állítólag“ leveleket mutatott fel, melyek „Gyarmathy Zsigáné“ egy ismert írónőnek „cigány tudósának“ tünteti fel! Hogy Herrmann tanár voltaképen én tölem tanult némileg cigányul, az is mellékes dolog; de hogy ő fensége művét Sztójka urral szerkesztette volna, azaz a mint fentebb közölt hirtől kivethetni, Sztójka ur maga 1700 frtért megírta volna, ez már oly égbekiáltó ostobaság, mely csakugyan „rendőrlég“ megfenyítendő. Alólirott és Herrmann Antal, budai tanár — mi egyútt fordítottuk német nyelvre ő fensége művét, a melyhez se Sztójka urnak se más „tudós“ nincs semmi köze; se erkölcsi, se — ha úgy tetszik „morális“! a „szellemiről“ né is szólunk! Ő fensége nek így hálálják meg azon résztvételt, a melyet „barna embertársaink“ iránt a tudomány érdekében nyilvánít. Szóval azon levél, melyet Nagy-Idai Sztójka Ferenc ur a szegei rendőrkapitányságnál felmutatott, korántsem vonatkozik ő fensége művére, a melyet német és francia nyelvre lefordítani — még a legbiresebb nyelvészek is — kívánták. Már azon felemlített tény, hogy Gyarmathy Zsigáné foglalkozik a cigány nyelvel, — ez már oly állítás, mintha Nagy-Idai Sztójka Ferenc ur azt mondaná, hogy „ökeme“ a kínai régiségánnal foglalkozik. A ki ismeri ő fensége művét ugyanyira, hogy „könyvkidatók“ felszólítása folytán német nyelvre fordítsa, az ugyan a „Szegei Napló“ban megjelent közlemény azon állítását, hogy „kettő“ stb. csináltuk, a tudomány érdekében vissza utasítsa és a „Szegei Napló“ e közleményét csakis megeafolja, még pedig a „cigánytudomány“ érdekében.

Dr. Wlilocki Henrik.

KRÓNKA.

Sok érdekes dolgot irtak már arról, hogy hogyan készült a világtörténelem. Sokszor rámutattak arra, milyen gyerekes csekély okok vezetnek néha világrendítő eseményekre, és másrészt világrendítőknél híresztelt dolgok hogyan csinálódnak monda.

De annál a hasznos tudnivalónál, hogyan készült a világtörténelem, gyakran különb érdekességű volna azt megtudni, hogyan készült a krónika, t. i. a miénk.

A krónika az a történet.

Tehát csak le kell írni a mi történet. Igen ám, de ha nem történik semmi? — Ez éppen a kunszt. Akkor „történetünk“ valamit. Szent Szarvas Gábor boeasság meg „az ellened vétközöknek“, nem azért, mert „nem tudják, hogy mit cselekesznek“, hanem, mert most, ha nem mondom, hogy „történetünk“, akkor azt kellene mondanom „tetetünk“ — aztán rám fognak, hogy — komédiázok.

De ez a hét jó volt a krónika szempontjából, mert minden tetetés, tétetés és tetetés nélkül, történt is valami. A kalikó bál.

És sokkal magasabb valami, semhogy erről komédiázni lehetne, pláne a komoly krónikában. Hisz ez valóságos krónikalikomédia lenne...

Elődeim e rovatban váltig kanaloztak e témában előre. Megkrónikázták az előkészületeket, a volt, lévő és leendő párbajokat, amennyiben voltak, vannak és lesznek e bállal összefüggésben. Most mikor rákerül a sor, hogy egészen alaposan nekimenjek a tárgynak, azon veszem magamat észre, hogy éppen csak az maradt rám, hogy szabad megírnom „ki volt itt, mi volt itt, kinek a kis szíve maradt itt?“

Igaz, hogy ez a legkedvesebb téma és nagyon is szívesen foglalkoztam vele. Csak az a kár, hogy csak 3 négyesre és a szupercsárdásra lehetett, mert más táncra foglalkozni „nem psótt“. (En tudom, hogy ugy kell mondani psótt, de azért csak úgy mondom: psótt.)

A merész szittyá, a ki Szilágyit szidja, Sik Sándor kiírta a nevé, hivatkozva az ősi szittyá elvre: „nyilra a nevet.“ Mi a kiket a szerkesztő befog krónistáknak az immár krónikussá váló krónikáira, szerényen álnevek alá rejtjük el magunkat, ha mindjárt csak annyi eredménnyel is, mint a struc, a mely fejét a bokorba dugva, azt hiszi, mert ő nem lát, őt se látják. De a mi álnevek alatti alakoskodásunknak van is oka. Mert könnyebb dolog egy fiskálisnak nekimeni a teljebalmu igazságügyminiszternek, — legfőjebb nem kap csődöt — mint a szegény reporternek a zombori nőgyelet kalikó-bájljáról referálni, mert ez — legalább is csődöt mond belé.

Mint a mikor nagy politikai rázkódtatások vannak kúszóiban, hiába kínálnak bizonyos tárcákat, na nem pénzes, hanem miniszteri tárcákat, fűnek-fának, senki sem mer a savanyu almába beleharapni, ugy most a szerkesztő is, akár kötéllal verbuválhatott volna, a mig referent fogjon arra a célra, hogy azt a bizonyos almát a legszebbnek adja, mint az a bizonyos Páris.

De mert nehéz is volt itt Párisnak lenni.

Ezt a merész megjegyzést, mintha már más bál referációjában is olvastuk volna, így fognak önközölni, ha ugyan méltatnak föllibirálásra, de mi tartjuk magunkat az okos Rabi Akibához, ha nem tudunk újat mondani, ismételjük a banalításokat, szellemesen hozzá téve, hogy vagyunk oly szellemesek, hogy magunk is — banalításnak ismerjük föl. Tehát a savanyu alma odaitétele ismét igen bajos dolog lett volna, és azért a miniszteri tárcát nehezen tudta a szerkesztő férjhez adni. Végre engem azzal az indoklással fülelt le, hogy nekem már nem árt. A mennyit engem már eddig szidtak az idén, — egy valamicskével több vagy kevesebb meg se kottyan. És ha ezzel a jelzéssel, az inkognitóm talán szándékosan olyan átlátszóvá tettem, mint más fejedelmi utazók, ez azért történt, hogy ép a már eddig dicsézett szidásokra való hivatkozással kegyelmet esdekeljek, vén bűnös fejemre.

Szerkesztőm azzal a jó kívánsággal küldte át a megbízást, hogy „sois bien inspiré“. Szomorúsággal konstátalom, hogy lett abból respiráció is, transpiráció is, csak inspiráció nem. A társaság illusztris volta ugyan illuminációt is igényelhetett, és ezzel, ha ama bizonyos mellékhelyiségekben kerestem volna, esetleg meg is szerezte volna a kívánt inspirációt, de nemes indignációval perhorreskáltam az ilyen machinációt, elhatározva, hogy megvárom, a mig minden fogás nélkül belém üt az — isteni szikra.

Pedig szikrázó szem volt elég. Egész szemészeti praesizom alatt — ezt nem kúrálási, hanem kurizálási értelemben véve — azon töprenkedtem, ha már nézve pl. az időszerint egy kék szem diagnózis birt aktualitással, hogy mit is találhatuak a fekete szemem szepet, és viszont a fekete uralkodása alatt, ugyanezt kérdeztem a kékről. Hogyan szikráztak most e kétszínűek az én és más boldogtalan férfításaim szemébe, azt gyarló referenciával leírni nem bírom.

Hogy belém ütött-e — azt a nyájas olvasóra bízom. (Ugyan melyik olvasó nem nyájas, még ha egy szál bírkája sincs is?)

Ad vocem férfiak. Valánk sokan is. De hát a férfiak nem numerálhatók hanem ponderálhatók. Ugyanis legkevesebb köszönet sincs a lányok (fent körülírt) szemében oly férfiban, a ki nem férfiu, t. i. oly értelemben hogy táncoljon is. És így történt, hogy sokan voltak, de nem elegendő. Pedig táncosnő nem is volt nagyon sok. A négyeseket 36 pár járta.

Epen ennyien voltak a rendezők is, és így nem is csoda, ha oly nagy volt a rend.

Banalis hasonlatokat már mondtam, és így nem szabad megint azt írnom, hogy az a kis tűz, mely a multság elején a dekoráció egy részét elpusztította, a hölgyek szeméből — vagy a férfiak szívéből gyult. Egész prózai gyertyatartók voltak biz azok.

A krónikák szokott aforisztikus szellemeskedései többnyire egyéni benyomások, a melyekre talán nem is kíváncsi a nagy közönség. Kurizálásom egyik tárgya különben nem is táncosnő, hanem táncos volt. Az ipse szabad óráiban, a mi fájdalom, nagyon kevés van, referálni szokott olyan ügyeket, a miket én, szintén csekély számú szabad óráimban nála sürgögtetek. Minthogy hivatalában sosem foghatom, már rég készültem rá, hogy itt meginterpállalom. Durch diese bohle Gasse muss er kommen! A két „hölgyemagány“ (magyarul Damensolo) között odaszólok: Mi van a „Th-ügygyel?“ — A legvilágfájdalmasabb lemondó bangon feleli: „Fogalmam sincs róla!“

Minden mának van holnapja. Ugye Önök ezt az alapigazságot már előbb is tudták? De bizonyos esetekben nem létezik holnap. Ilyen a kalikóbál napja, estéje, éjjele, reggele. Mert az ember, annélkül hogy az óráját felhuzta volna, azon veszi észre magát, hogy ma már

nincs is ma, hanem holnap, és hogy a ma tegnap volt. De ez még nem a híres lendemain.

Az csak akkor van, mikor az embernek — a krónikát kell írnia, még pedig szellemesen. Ez meg van rendelkezve, mint a cipő, mértékre. Ekkor kinézik az ember arcából, hogy harmadnapos.

Kérdik:
— „Kalikó?“
— „Igen.“
— „Kolikó?“
— „Do polak pét.“
— „Eredj aludni.“
Megyek. Jó éjszakát.

Komédiás.

A vármegyék reformálása.

A közigazgatási reformtörvények láncolatában az első a megyei közigazgatás újja szervezésére fog vonatkozni, — mint ezt a kormány contemplálja, — ezen törvény alapelvei immár nyilvánosságra jutottak, mi is sietünk azokat illetékes forrás nyomán reprodukálni:

Alkalmunk nyílt felvilágosítást nyerni azon működés eredményéről, mely a belügyminiszteriumban a közigazgatási reform-munkálatokról folyamatban van s ama nagy érdeklődésnél fogva, melylyel az ország e kérdés iránt viseltetik, bocsátjuk közre az alábbi közlést, hogy ez által helyreigazítsuk a különböző lapokban megjelent téves híreszteléseket és alkalmat adjunk e kérdés megvitására.

E közléstünk nem öleli ugyan fel a reform-mű minden részét, de áttekintést nyújt azon alapvető reformjavaslatok felett, a melyeket — mint értesülünk — a kormány részint már elkészített, részint munkába vett.

Értesülésünk szerint a kormány arra határozta el magát, hogy első sorban a vármegyéket és a vármegyékben a közigazgatást szervezi; mert a vármegyei szervezetet van legközvetlenebb befolyással a közszégi állapotok fejlődésére; mert a vármegyék közigazgatása öleli fel az ország területének legnagyobb részét és végre; mert a városok szervezetét és igazgatását megállapító törvények nem egészen, hanem csak egyes részekben való módosítást igényelnek.

A vármegyék szervezetről szóló javaslatban fognak szervezteni a végrehajtó hatalom azon organumai, melyek ezentul hivatva lesznek a közigazgatás feladatait a vármegyék területén ellátni. E mélyreható intézkedés után következik a többi szükséges törvények megalkotása, az alapvető javaslattal leendő összhangba hozatala.

A kormány a gyámügyi és gondnoksági ügyek szabályozását is elsőrendű követelménynek ismerte fel és terve az, hogy az 1877. XX. t. c. novellája is e vármegyei törvényjavaslattal egyszerre terjesztessék be.

S minthogy a közigazgatási bíraskodás behozatala ma már mindenki által ismert közszükséglet képez, az erre vonatkozó javaslat is, a mennyiben értesülésünk helyes, az első sorozatnak lesz tárgya.

A kormány által legközelebb előterjesztendő javaslatok a következők:

1. Törvényjavaslat a közigazgatás és az önkormányzat szervezéséről megyékben.
2. Az árvaügyek rendezése (az 1877. XX. t. c. módosítása mellett).
3. A közigazgatási bíraskodásról.

Az 1. és 2. sz. a. jelzett javaslatok ki vannak dolgozva és legközelebb fognak a törvényhozás elé terjesztetni. A 3. sz. javaslat közel áll befejezéséhez. A kormány e javaslatot is benyújtani szándékozik, mielőtt a képviselőház az 1. és 2. sz. javaslatokat tárgyalás alá venné.

A fentjelzett törvényjavaslatokon kívül még más törvényjavaslatok előterjesztése is szükséges lesz. A most benyújtott javaslatok fogják alapját képezni a még ezután benyújtandó javaslatoknak. Ilyen szükséges javaslatok még első sorban: egy törvényjavaslat a közszégi, egy másik a rendezett tanácsú városok rendezéséről, továbbá törvényjavaslat a törvényhatósági joggal felruházott városokról, mert a most beterjesztendő javaslat csak a megyei törvényhatóságokról szól s a városi törvényhatóságokról külön törvényjavaslat fog előterjesztetni és ugyanazon törvényben fog szabályoztatni a városok törvényhatósági és közszégi hatásköre.

Egy törvényjavaslat lesz szükséges a Budapest fővárosi törvényhatóságról szóló 1872. 36. t. c. módosítása tárgyában, hogy az e törvény alkotása óta észlelt hiányok orvosoltassanak s a főváros közigazgatása is szerveztessék, összhangban az általános közigazgatási törvényekkel és megfelelően a fővárosi közönség igényeinek.

A közigazgatási szervezet módosításával több fennálló törvény lesz módosítandó. Ez iránt intézkedni csak az 1. sz. törvény elfogadása után lesz helyén.

Már az 1. számú törvényben is utalás lesz majd arra, hogy annak kapasan több törvény részint módosítatik, részint az ügyekben új törvény fog alkotatni. Ilyenek egyebek közt a minősítési törvény (az 1883. I. t. c.).

Továbbá a törvény által fog szabályoztatni: a tisztviselők hivatalos jogviszonya és felelőssége, melyre nézve azonban néhány legfontosabb intézkedés már az 1. sz. törvényjavaslatban van felvéve.

Törvényhozási intézkedés lesz szükséges a megyei nyugdíjalapok és eddig e címen kivetett megyei pótdíjak ügyében — természetesen a szerzett jogok és igények teljes fentartásával. Hasonlóképen törvényhozási intézkedést fog igényelni a közigazgatási hatóságok illetékeségének szabályozása.

Mindezekre azonban szükséges, hogy az alap legyen lerakva s az elvek ki legyenek mondva. Ez történik különösen az 1. sz. alatt említett javaslatban, azért mindenképpel ennek benyújtása és tárgyalása vált szükségessé.

A közigazgatás és az önkormányzat szervezéséről a vármegyékben benyújtandó törvényjavaslat alapelvei értesülésünk szerint a következők:

1. E törvényjavaslat, miként fentebb jeleztetett, csak a megyei törvényhatóságokról szól, a városi törvényhatóságokra nem terjed ki.
2. Kimondatik e javaslatban, hogy a közigazgatás állami feladatok képez, melyet állami közszégi látnak el. Az eddig alkalmazott tisztviselők állomásaikat megtartják

mandátumuk lejártáig; az időközben megtrésedett állományok kinevezés útján töltetnek be.

A megyei önkormányzat hatáskörében felmerült teendők végrehajtását rendszerint az állami közigazgatási tisztviselők eszközölik. Egyes feladatok teljesítésére, különösen a megyei önkormányzat útján létesített intézetek kezelésére, a törvényhatóság saját közvegeket alkalmazhat.

3. A megyei pénztárak megszüntetnek és ezek teendőit az adóhivatalok veszik át.

4. A közutakra vonatkozó teendők a belügyminiszter hatáskörébe, illetőleg felügyelete alá helyeztetnek. Az építészeti hivatalok a belügyminiszternek rendeltetnek alá.

5. Addig is, míg a tisztviselők jogviszonya és azok felelőssége részletes törvény által szabályoztatik, a szolgálati viszony legfontosabb része ezen törvényjavaslatban megállapítatik; különösen szabályoztatik a hivatali fők viszonya alárendeltjeihez és viszont és szabályoztatik a tisztviselők felelőssége.

6. A megye élén áll a főispán, ennek vannak alárendelve az alispán és a megye székhelyén működő egyéb állami tisztviselők.

A főispán állandóan a megye székhelyén köteles lakni.

A főispán örökös a vármegye területén az állami érdekek fölött és felügyel a közigazgatás pontos és egyöntetű menetére; ellenőrzi a törvények és szabályok helyes alkalmazását. A törvényben felsorolt esetekben a kormány helyett végleg dönt, hogy ez által az adminisztráció központi teendői egyszerűsítsenek.

A főispán elnöke a megyei bizottságnak, az állandó választmányának és a közigazgatási bizottságnak. Megállapítatik a főispán felelőssége.

7. A főispánnak közvetlen alárendelt közvegek: az alispán, a pénzügyi igazgató, az árvászéki elnök, a jogtanácsos, a tanfelügyelő és az erdőfelügyelő.

8. A kinevezett alispán vezeti a megyében a közigazgatást, ő a főispán akadályoztatása esetén annak helyettese.

Másodfokban határoz a szolgabírák által hozott ama határozatok felett, melyekre nézve más felelősségi hatóság nincs kijelölve.

Közvetlen felügyel az alája rendelt központi és járási tisztviselőkre.

Állásánál fogva szavazattal bíró tagja a megyei bizottságnak, elnöke a központi választmányának, felügyel a megye által létesített intézetekre.

Az alispánnak közvetlenül alá vannak rendelve: a jegyzői kar, a főorvos, a közigazgatási érdekek tiszteletesebb gondozásával megbízandó közeg, az állami építészeti hivatal, a megyei állatorvos és a szolgabírák.

9. Az adminisztráció egyik legfontosabb közvege, a járási szolgabíró mellé kellő segéderő fog alkalmaztatni.

10. A pénzügyigazgató hatásköre úgy marad, mint azt az 1889. XXIII. t. c. szabályozta.

A különböző törvények által elrendelt és a megyei törvényhatóság által kivett különböző pótdadók egyöntetű kezelését a pénzügyigazgatóság eszközöli.

A pénzügyigazgatónak lesz alárendelve a megyei központban szervezendő számvétség, melynek hatásköre kiterjed a pénzügyi és közigazgatási szolgálat összes ágára.

11. Az árvászéki elnök, valamint az árvászék működése külön törvény által szabályoztatik, melynek alapelveit legközelebb ismertetjük.

12. Az eddigi tiszti ügyészek? főle jogtanácsosi állás szerveztetik minden megyében s a jogtanácsos nagyobb önállással ruháztatik fel azon célból, mivel ő a külön szervezendő elsőfokú közigazgatási bíróságban mint egyik bíró lesz hivatva működni.

13. A tanfelügyelői állás fenntartatik, ennek működése azonban a törvényhatóság területén működő többi tisztviselőkkel szorosabb összeköttetésbe hozatik, hogy ezáltal működése sikeresebb legyen.

14. Ugyiszint az erdőfelügyelők és pedig mind az egyes állományokon szervezett erdőfelügyelők, mind az egyes megyékben a községi erdők kezelésével megbízott erdészeti közvegek az általános adminisztrációval szintén közvetlenebb összeköttetésbe hozatnak.

Ezekből fog állani azon közigazgatási szervezet, mely hivatva lesz a megyékben a közigazgatási szolgálatot ellátni.

A benyújtandó törvényjavaslat egy másik lényeges részét képezi a megyei önkormányzat hatásköre, mely következőképpen van a törvényjavaslatban körülírva:

1. A vármegye önkormányzati hatásköre fenntartatik, melyek a megye, a kormány felügyelete alatt, a törvény korlátai közt gyakorolhat.

Fenntartatik a megyék azon joga, hogy közérdekű és országos ügyekkel foglalkozhatnak.

Fenntartatik a megyék levelezési joga egymással és kormányzati joga az országgyűléshez.

Fenntartatik tiltakozási joga az esetben, ha törvényesen meg nem szavazott adó behajtani, vagy meg nem ajánlott újoncok kiállítását céloztatnának.

Fenntartatik önkormányzati ügyekben szabályrendeletalkotási joga.

Teljes ellenőrzési joggal fog bírni a közigazgatás menetére és a megye területén alkalmazott hatósági közvegek működésére s a fegyelmi vizsgálat elrendelésére is befolyása leendő.

Módja lesz ezentúl is jótékonyági, közművelődési, közigazgatási ügyekben intézkedni s a fentebbi célokra pótdadót vehet ki.

2. A megyei bizottság összeállításának módja, a bizottság tagjainak száma s a bizottsági tagok választásának követendő eljárás fenntartatik.

A megyét megillető jogok gyakorlása a legfontosabb ügyekre ezentúl is a közgyűlést illeti, a közgyűlésen tárgyalandó ügyek azonban szabályoztatnak, hogy meg legyen szüntetve az az eddigi gyakorlat, hogy a közgyűlés 3 ik—4 ik napján néhány bizottsági tag, vagy néhány tisztviselő intézkedik a legfontosabb ügyekben, felelősség nélkül, a megyei bizottság nevében. Egyáltalán az adminisztráció az egyéni felelősség elvére van alapítva, az ellenőrzés joga teljesen fenntartatván a megyei közgyűlésnek.

3. A most is fennálló megyei állandó választmány működése szabályoztatik s ennek feladata részint előkészíteni a közgyűlésen tárgyalandó ügyeket, részint a közgyűlés helyett, törvényvel átruházott hatáskörben érdemileg intézkedni.

Az állandó választmányának megadatik az a jog is, hogy az ő elhatározása folytán rendkívüli közgyűlést hívandó egybe.

4. Nagyobb megyékben, vagyis oly megyékben, melyek területén 3000 négyzetkilométer meghalad, a megyékben emellett különböző érdekek merülhetnek fel a megye különböző, egymástól távolos vidékei közt, a helyi ügyek ellátására járási tanácsok alakíthatók. Így pl. Pestmegyében Szent-Endrénék, vagy a Duna jobb partján fekvő résznek helyi érdekei egészen mások, mint például Nagy-Körös vagy Abony érdekei; ugyanez áll Zalamegyében, Egerszeg és Nagykanizsa vidékén s még számos ily példa volna felhozható az ország több vidékein.

E megyékben ily járási tanácsok azonban csak akkor alakíthatók, ha ezt a megyei közgyűlés vagy a közigazgatási bizottság kezdeményezi s ha ezt a fentnevezett két testület meghallgatása után a belügyminiszter elhatározza.

A járási tanács elnöke a főszolgabíró, kivül a tanács a megyei közgyűlés által választott 8—12 tagból áll, kiknek, fele a megyei virilis tagok sorából választandó. A választott tagok számát a megyei közgyűlés állapítja meg; a járási tanács tagjai 6 évre választatnak, a tagok fele minden 3-ik évben kilép.

A járási tanács hatásköre főleg a járást érdeklő közigazgatási, közművelődési és jótékonyági ügyekre terjed ki, ez ügyekben részint intézkedik, részint az érdekelteket csoportosítja bizonyos célok elérésére.

Ezentúl felügyeletet gyakorol a kis- és nagyközségek működésére, azoknak költségvetéseit, számadásait a megyékhez való fölterjesztés előtt tárgyalja, e hatáskörön kívül véleményt ad a törvényjavaslatban megjelölt esetekben részint a szolgabíróknak, részint a megyének.

Működéséről a járási tanács rendes jelentést tesz a közgyűlésnek.

5. A közigazgatási bizottság választott tagjainak eddigi száma 10 ről 12-re szaporítatik. A közigazgatási bizottság a hatásköréhez tartozó ügyeket részint teljes üléseiben, részint megalakítandó szakosztályokban intézi el; alakítandó pedig:

- a) a közigazgatási szakosztály,
- b) az adóügyi szakosztály,
- c) a közigazgatási szakosztály,
- d) a közigazgatási bíróság,
- e) a fegyelmi választmány.

A közigazgatási bíróságról külön törvény intézkedik s ez itt csak azért említettik, mert annak egyik forrása a közigazgatási bizottság kebeléből alakul.

A közigazgatási bizottság, valamint szakosztályainak elnöke a főispán, ennek helyettese az alispán.

Ezek képezik a megyében a közigazgatás szervezéséről és a megyei önkormányzatról készült törvényjavaslat alapelveit. E törvényjavaslat előzetes tárgyalására a belügyminiszter e hó 25-ére több főispánt hívott meg, hogy ezeknek alkalmuk legyen véleményüket kifejezni az iránt, mennyire felel meg az ország különböző vidékei szükségleteinek.

Megyei élet.

Ó-Kér. január hó.

(Intráda. — Képviselőtestület. — Népesedési adatok. — Társasági életi pöpecsek.)

Tekintetes Szerkesztő ur!

Nagyrabesült felhívásának eleget teendő, igénytelen soraimmal in bekopogtatok. De mert a „clara pacta“ féle elvnek vagyok rendületlen híve, két dolgot előre kikötök. Primo, hogy az igazságot, — természetesen a szigorú tárgyilagossággal szem előtt tartásával, — mindenkor hímzés-hímözés nélkül kimondhassam, még oly esetben is, amidőn bizonyos látom, hogy teljesülésbe fog rajtam menni az a régi magyar közmondás: „szólj igazat, betörök a fejed“; és secundo, hogy legyen megengedve, miszerint a legközelebbi jövőben saját nézeteimet a provinciális lapokat illetve e helyütt nyíltan jelezhessem, s ezekből kitolyogal álláspontomat, szemben becses lapjával, határozottan körvonalazhassam. (Mindkét feltételt szívesen aláírjuk. Szerk.)

E kettős feltétel elfogadása esetén szívesen lépek be közharcosul ama nemeselem gondolkodó gárdába, mely az ön által kibontott lobogó alatt, — melynek homlokzatán kell, hogy vezér-estilagként e mély értelmű szavak ragyogjanak: „erkölcsi haladás“, — oly lankadni nem tudó buzgalommal vívja ama magasatos küzdelmet, melynek legbeesesebb jutalma a tiszta, öntudatlan s a teljesített kötelesség megnyugtató érzetében rejlik.

Ezek előre becsajátása után egyebekre térek, községi apró-cseprő dolgainkra, melyek esetelése tán a nagyérdemű olvasó közönségre nem leendő egészen érdektelen.

Első sorban emlékezzünk meg községi képviselőtünk működéséről. A multakra fátvált vetünk, föntartva magunknak a jogot a jövőben annak minden egyes aktusát itt a nyilvánosság terén érdemileg méltatni, s eshetőleg érdemleges bírálat alá venni. A legutóbb, e hó 19-én tartott községi gyűlésen, a 31.165. számú, a községi rendőrség szervezését elrendelő alispáni rendelet került szónyegre. A községi rendőrség intézménye, — habár imitt-amott hallottunk pár éretlen megjegyzést, — egyhangúlag lön elfogadva. Helyesen, mert csakugyan már untig jóllaktunk az eddig túrt szegélyteljes felelős-örségi intézménnyel tarthatlan fogyatkozásai és túrlhetlen visszaélései miatt, melyeket, — ma már túlhaladott álláspont levén, — részletezni nem óhajtunk. A községi rendőrség szervezéséről szóló szabályrendelet nyomában letárgyaltatván, észrevétel nélkül helyben hagyatott. A rendőrség egy örvetéből, 2 lovas, és 3 gyalogrendőrből álland. Az örvetető fizetése évi 500 frt, a lovasrendőröké évi 300 frt és 100 frt lőtartási átalány, a gyalogosoké évi 300 frt. A szükséges fegyverzetet és lövegeket a község szolgálja. A rendőrök számával nem vagyunk teljesen kibékülve, mert tekintve a rendőrség terhes feladatát, — egy a személy, mint a vagyonszükségletét illetően, — az örvetető mellé legkevesebb hat rendőrt kellett volna adnunk, hogy ez intézmény illuzoriussá ne legyen. Ép ily vélekedünk a fizetésekéről is. Ha hivatásának magaslatán álló rendőrséget akarunk, adjunk tisztességes fizetést, és ne fukarkodjunk ott és akkor, ahol és amikor saját bőrünkön van szó; ne fukarkodjunk különösen mi, kik a selejtes felelős-örséggel szemben egyáltalán nem valánk fukarok, levén ezeknek évi fizetése némelykor 2800—3000 forint. Sapienti pauca.

Nem mulasztjuk itt még azon óhajunknak kifejezést adni, vajha az ekként átmenetileg szervezett községi rendőrséget mielőbb váltsa fel alispánunk által kontemplált megyei csendőrség, mely személy- és vagyón-biztonságunknak legerősebb támasza leendő.

Ugyancsak említettem gyűlésen szóba került árvatárunk égetőleg szükségessé vált liquidációját, mely munkát keresztültvitelére Jakob Vilmos ó-verbászi építész tón ajánlatot, netto 1000 frt honoráriumért. E szép összegecskétől ugyan borsódzott kissé a hátunk, s egyik-másik polgártársunk arcáról világosan le lehetett olvasni ama maliciós gondolatot; hogy mégis csak jó liquidatornak lehetni; de azért az adott viszonyok között az ajánlat szintén egyhangúlag fogadtatott el azon erős reményben, hogy szakszerű munka fog végezteni, s mi nyugodt lelkiismerettel fogjuk fejünkét nyugalomra hajthatni ama boldogító tudatba, miszerint jól megérdemelt munkát honoráltunk. Vederemo.

A megejtett népszámlálás következő adatait nyújt: magyarjaink lakos van 502, németajku 2525, szerb 1081, összesen 4108. Az összes szám 1880-ban volt 3601; s így a szaporulat 10 év alatt 507. A magyar elemnél pangás, a németnél erős gyarapodás, szerbnél apadás konstatalható.

Társadalmi életünk meglehetősen élénk. A rövid farsangban már megtartott két „Bürger-bál“-on kívül még két elit-bál van kilátásban, és pedig egyik az ágost. ev. templomépítési alap gyarapítására, mely — mire e sorok napvilágot látnak, — már át lesz tálcolva; a másik az olvasó-egylet által rendezendő jelmezes bál, könyvtáralapja javára, az utolsó farsangi napokban. Ugy az egyik, mint a másikhoz szép remények fűztek. Kívánjuk, hogy e szép remények, — tekintve a nemes célt, — teljesülésbe is menjenek. Az eredményt annak idején közölni fogjuk.

Ezeken kívül olvasó-egyletünk műkedvelői előadások, többszörös felolvasó estélyek rendezése által iparkodik szép feladatának megfelelni, melyek mindmégannyi elmetyűi a társadalmi szellem fejlesztésének.

Koresolya-egyletünk is derekasan működik. Délutáni órákban pezseg az élet a jég hátán. „Egész kacagó dæmonsereg üzi ott csintalan játékát: sürgő-forog, kering, hullámlázik, rohan, suhan, mintha most szabadul volna le a komoly Olympus tetejéről.“ Az általános zívajba belevégyülnek imitt-amott az elhullottak s a kezdő kis ügytelenek éles sikolyai s az ezt követő hangos kacagásnak élénk akkordjai, ami a zsongó-bongó koncertet csak érdekesíti, s a lábpáncéltalan sport-championoknak szinpadit élvezetét hathatósan növeli. Hogy a szokásos zár-diszkorsolyázás el nem marad, alig kell érintenünk.

Mit mondjunk még? Semmi egyebet. Elég a jóból egyelőre ennyi. A viszont látásra.

Lajthay.

Törvényszéki csarnok.

Gyilkosság. Mult évi június hó 30-án éjjeli 12 órakor Asztalos Károly bogojevai lakos a rémhírral verte fel szomszédját az álomból, hogy felesége sz. Lovász Anna felakasztotta magát. Az elnyomozat során a községi orvos azonnal azon gyanújának adott kifejezést, hogy Lovász Anna előbb megfojtatott s csak azután akasztatott fel. Az apatini kir. járásbíró s a vizsgálat megejtésével megbízatván, Lovász Anna boncolása elrendeltetett, mely Bogojeva község orvosának gyanúját teljes mértékben igazolta. A vizsgálóbíró legelőször is a meggyilkolt asszonynak férjét, Asztalos Károlyt vonta kérdőre, ki előadta, hogy a végzetes napon felesége magát betegnek mondván, nem ment ki vele szénát gyűjteni, hanem otthon maradt. Helyette sógora Lovász Örzse segédkezett a szénagyűjtésnél egész este 7 óráig. Ő még aztán is kiment szénát gyűjteni s este 9 órakor feleségét otthon hagyva, elment, hogy megnézzé, miszerint elég víz van-e a barában, mellyel másnap a szérűjét megcsinálhassa. A barához menet és visszajövet is befordult bátyjához, Asztalos Jánoshoz, kivel hosszú ideig beszélgettek, úgy hogy csaknem 11 óra volt, mikor haza került. Ekkor még megvacorázott s a folyosón levő rendes fekhelyére akart ledőlni, de akkor vette észre, hogy a felesége nincs az ágyban. Azonnal felesége keresésére indult s az egész házat keresztül kutatván, végre a kamrába nyitott be, ahol rémületre azt vette észre, hogy a felesége felakasztotta magát. Asztalos Károly vádlott folytatolag előadta még azt is, hogy felesége részeges asszony volt, mi miatt többször meg is fenyegette őt, de általában véve jó éltek, a gyilkosság az azonban tagadja. — A f. hó 24-én és 25-én tartott végtagyalalón vádlott vallomását, eltekintve néhány lényegtelen ellenmondástól, fenntartotta s ellene oly bizonyíték, mely tettességét kétségtelenné tenné, fel nem merült. A kir. ügyész mindamellett vádlott ellen a btk. 278. szakaszába ütköző gyilkosság miatt emelt vádját fenntartotta. Rudics Mihály védő vádlott felmentést kérte. A kir. törvényszék Asztalos Károlyt bizonyítékok hiányából, az ellene emelt vád alól felmentette s azonnal szabadlábra helyezte. A kir. ügyész az ítélet ellen felebbezzett jelentett be.

Képviselő és ügyész. A szabadkai törvényszék előtt Olay Lajos képviselő és Kéry Miklós kir. ügyész között lejátszódott kinos jelenetnek tudvalóleg utójátéka is volt, a mennyiben a két szereplő kard-párbajt vívott, melyben mindketten megsebesültek. Ezzel azonban korántsem volt vége a dolognak, mert Olay Lajos Kéry ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt tett feljelentést, Kéry pedig viszont nyilvános becsületsértés miatt panaszolta be Olay Lajost. Az ügy elbírálására az igazságügyminiszter a budapesti kir. törvényszéket delegálta s egyszersmind Kéry Miklóst a szabadkai ügyészségtől hasonló minőségben a szolnoki ügyészséghez helyezte át. A budapesti törvényszék meg is tette a lépéseket, hogy a képviselőház mentelmi bizottsága Olay Lajos mentelmi jogát felfüggeszesse s az büntetőjogi felelősségre vonható legyen. A képviselőház mentelmi bizottsága e hó 23-án küldte át az iratokat a törvényszékhez, tudatva, hogy Olay mentelmi jogát felfüggesztette, minek következtében Ujházy Sándor kir. ügyész e hó 24-én Olay Lajos ellen párbajvétést (btk. 298. §.) és nyilvános becsületsértés (262. §.) miatt indítványozta a bünvádi vizsgálat elrendelését. Kéry Miklós ellen szintén párbajvétés miatt van folyamatban a vizsgálat, mert a hivatalos hatalommal való visszaélés vádjára vonatkozólag Ujházy ügyész már régebben félreletelt indítványozott, mely felett azonban a törvényszék még eddig nem hozott határozatot.

Meghívó.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság 1891. évi február hó 8-án délután 2 órakor, az intézet helyiségében rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai: I. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a lefolyt üzleti évről. — II. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg heterjesztése és ennek jóváhagyása, ugy az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése és a nyereség felosztásának elhatározása. — III. Az igazgatósági tagok egyharmadának, 6 tagnak nevezetesen: Horváth András, Krakau Mór, Holländer Jakab, Csernok József, Zambó Sándor és Madzinyi Géza, mely utóbbi időközben pénztárnokká választván, továbbá 3 igazgató és 3 felügyelő-bizottsági tag kilépése folytán megüresült állásoknak titkos szavazattal új leendő betöltése, azon megjelölésével, hogy a régi igazgatók, igazgatósági tagok szintén megválaszthatók. — IV. A közgyűlési jegyzőkönyv hiányos részének pótlása. — Jankovác, 1891. évi január hóban.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. 54. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s meghatalmazásait az intézeti igazgatóságnál letenni, a mikor erről elismervényt kap, melyben egyszerűsített szavazatának száma is kitéendő. — A letett részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket — a letett részvényeket — valamint a meghatalmazásokat is a felügyelő-bizottság átvizsgálja tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni.

VAGYON. Mérleg-számla 1890. december hó 31-én. TEHER.

Pénztárkészlet	122 92	Részvényalaptőke	40000 —
Cheques	10000 —	Tartalékalaptőke	3572 38
Pesti magyar Kereskedelmi Bank	344 —	Takarékbetét és tőkésített kamat	91318 41
Értékpapír	188 —	Osztrák-Magyar Bank szegedi fiókintézete	2457 —
Váltó 586 darab	84974 —	Hetibetét	6649 41
Kötelezővény 883 darab	46472 —	" D.	18 50
Jelzálogkönyvön 16 darab	9107 —	Adótartalék	250 —
Perköltség	375 78	Kamat átmeneti 1891. évre	1050 —
		Nyeremény	6268 —
			151583 70

Jankovác, 1891. évi január hó 2-án.

Madzinyi János s. k., Lövy Sándor s. k., Dr. Holländer Adolf s. k., Madzinyi Géza s. k., Brachfeld Zsigmond s. k., igazgató, igazgató, igazgató, pénztáros, könyvvezető.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.

Jankovác, 1891. évi január hó 2-án.

Szűcs Lajos s. k., Kubinszky Pál s. k., Schöffner József s. k., felügy. biz. tag, felügy. biz. tag, felügy. biz. tag.

348. szám

kig. 1891.

Pályázati felhívás.

Karavukova községben megüresült s évi 400 frt fizetéssel javadalmazott segédjegyzői állásra pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázókat, hogy a jegyzői szigorlat, ugy a német nyelv tudását is igazoló törvényhatósági bizonylattal felszerelt kérvényeiket hozzám február hó 15-ig nyújtsák be.

Hódsághon, 1891. évi január hó 16-án.

Vissy József,

főszolgabíró.

3—1

152. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Gardinovce községben egy 300 frt évi fizetéssel rendszeresített irnoki állás betöltendő lévén, felhívotnak pályázni óhajtók, miszerint kellőleg felszerelt s a magyar és szerb nyelv ismeretét is igazoló kérvényeiket f. évi január hó 29-éig hozzám nyújtsák be.

A megválasztandó irnok köteles egyúttal a községi végrehajtói teendőket is teljesíteni, miért neki évi 100 frt külön díjazás jár.

A választás folyó évi január hó 30-án fog megejteni.

Titel, 1891. évi január hó 10-én.

Dr. Nagy Kálmán,

főszolgabíró

3—3

16. szám.

1891.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. zombori kir. járásbírósg 303/1884. számú végzése által az új-szivaci árvatárnak javára Hartmann János új szivaci lakos ellen 112 frt 95 kr tőke, ennek 1891. évi január hó 1. napjától számított 8% kamatai és eddig összesen 56 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 370 frtra becsült 4 ló, 1 tehén és 1 kocsi-ból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 12162/1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Uj-Szivacon a község házában leendő eszközzésére 1891. évi február hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi január hó 22-én.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Rendőri hírek. Rablással terhelt Dikán Menyhért elleni fenytő ügyben, nevezett ki szt-istváni illetőségű, alacsony termetű, kerek arcú, szőke haja és bajszu, ismeretlen helyre távozván, köröztetése elrendeltetett, s ennek folytán felkértek az összes hatóságok, hogy feltalálása esetén tartózkodási helyét a bajai kir. járásbírósggal tudatni sziveskedjenek. — Lopás büntetésével vádolt Bugyi István és társai elleni büntetőügyben Szabó Mihály bajsai szülötésű s legutóbb topolyai lakos országszerte leendő köröztetése a zombori kir. törvényszég ítélete folytán elrendeltetvén, felhívotnak az érdekelt hatóságok, hogy nevezett kézrekerítés esetén a legközelebbi kir. ügyészség útján a zombori kir. törvényszék mint büntetőbírósgnak szolgáltatassák át. — Aladits Pálné kárára ismeretlen tettesek által elkövetett lopási ügyben Szekeres Lajos perbáni illetőségű molnári legény köröztetik. — Továbbá lopással vádolt Stráhl Albert elleni fenytő ügyben nevezett egyén köröztetik, — feltalálásuk esetén a bajai kir. járásbírósg értesítendő. — Posszert Mária lopással vádolt egyén Zomborból ismeretlen helyre eltávozván, nyomozandó és elfogatása esetén a zombori kir. ügyészséghez kísérendő. — Sulyos testi sértéssel vádolt Vas Gábor tartózkodási helye kipuhatolandó s az újvidéki kir. törvényszéknek bejelentendő. — Spiner Ádám cservenkai illetőségű lakosságát lopás miatt elfogatandó és a zombori rendőrkapitánysághoz kísérendő.

Szerkesztői üzenetek.

K. M. J. Beküldött tárcája nem vált be. És mert eddigelő ön-től egyetlen sort sem közölt lapunk, azt hisszük nem tarthat igényt a tiszteletteljárásra. Mihelyt azonban valami közölhetőt kapunk, rögtön megindítjuk azt. Kéziratok visszaküldésével elvből nem bajlóldhatunk, mert az roppantul igénybe venne bennünket.

Anyaghalmozás folytán több kéziratról jövő számunkban emlékeztetünk csak meg.

Naptár.

Január.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
27 Kedd	Arsz. sz. János	Ar. sz. János	15 Thébai Pál
28 Szer.	Margit szüz	N. Károly cs.	16 Vasas sz. Pet.
29 Cstít.	Szalézi Fer.	Valér	17 N. Antal ap.
30 Pént.	Mártonka	Etelgunda	18 Nagy Athanáz

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

148. szám.

kig. 1881.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás községében halálozás folytán üresedésbe jött községjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok s a választás határidejéül f. évi február hó 9-ik napjának reggeli 10 óráját Szilbás község-házánál tűzöm ki.

A javadalmazás áll: 350 frt készpénz fizetés, 25 mérő buza, 6 öl kemény tűzifából, továbbá: szabad lakás (kerttel), egy szérűskert, 1/4 telek föld és 9 hold 1080/1600 □ öl legelőföld haszonélvezetéből. A földek állami és községi adóit a jegyző tartozik fizetni.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő folyamodványait a választást megelőző napig hozzám nyújtsák be.

Palánkán, 1891. január hó 8-án.

Csupor Gyula,

főszolgabíró.

3—3

10613. sz.

tkvi 1890.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Milityev Szava végrehajtónak Zavisin Szava végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbírósg) területén lévő, az Ó Sztapáron fekvő az ó sztapári 155. számú tjkvben foglalt és végrehajtást szenvedett nevén álló 161. hr. sz. 118. ö. i. sz. ház és beltelkekre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi április hó 2-ik napján délelőtti 10 órakor az ó sztapári község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 40 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óradékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1890. évi december hó 19-én. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Ráics Lyubomir,

kir. trvszéki bíró.

Meghívó.

A „Szent-Camási önszegélyező társulat mint szövetség”

első rendes közgyűlését

február hó 2-án, délután 2 órakor

saját helyiségében fogja tartani, melyre a t. c. tag urakat ezennel meghívja.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése az első évi működésről és a mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Egy felügyelő bizottsági tag választása.
4. Az igazgatóság különféle javaslatai.

Az igazgatóság.

440. szám.

Az apatini járás főszolgabírájától.

kig. 1891.

Pályázat.

Apatin községében üresedésbe jött s évi 300 frt készpénz fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázat nyitattik.

Pályázók a 6/1887. számú szabályrendelet 9. §-ában előirt minősítést s eddigi működésüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket folyó évi január hó 31-ig ezen szolgabíró-ságnál nyújtsák be.

Apatinban, 1891. január hó 19.

Ribiczey Béla,

főszolgabíró.

2—2

434. szám.

1890.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. zombori kir. járásbírósg 9671. és 9672. 9673/1890. számú végzései által Jac. Lichtenstein Söhne, Dávid Neumans Sohn és Goldarbeiter Wallfisch & Com. bécsi lakosok javára Loschitz Salamon fia bezdáni lakos ellen 300, 144, és 287 frt 45 kr tőke, ezeknek a lejáratától számított 6% kamatai és eddig összesen 47 frt 77 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 600 frtra becsült 100 métermázsza fehér babból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 10120/1890. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bezdánban a község háza udvarán leendő eszközzésére 1891. évi február hó 9. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi január hó 23-án.

Styrum,

kir. bir. végrehajtó.